

Székely Közélet

Politikai, közgazdasági és társadalmi ujság

Előfizetési árak:
Egész évre 50 Lei, félévre 25 Lei, negyedévre 13 Lei.
Egyes szám ára 1 Lei.

Felelős szerkesztő:
TOMPA LÁSZLÓ

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Bulevardul Regele Ferdinand (Kossuth-utca) 14. sz.
Telefonszám: 34.
Megjelenik minden vasárnap.

A református lelkészek kongresszusa.

A hét közpe táján népes idegenforgalomtól volt élénk és hangos az egyébként csendes és a nagy forgalmi vonalaktól eléggé távolos Székelyudvarhely város. Az erdélyrészi református lelkészegyesület második kongresszusa vonzotta ide az embereket, papokat és az egyházi ügyek iránt érdeklődőket. A kongresszusnak a fő és igen fontos kérdéseket felölelő tárgysorozaton kívül olyan jeles férfiak, mint Szabolcska Mihály és Kecskeméthy István jelenléte és szereplése is fokozta a különös érdekességét. Körülbelül 250 lelkész és nagyszámu érdeklődő közönség jelent meg a 28 és 29-ikén tartott istentiszteleten, műsoros estélyen és folytatolagos értekezleteken.

A vendégek nagyjából kétféle csoportba oszthatók: a kedden délutáni vonattal érkezett meg, így a lelkészegyesület elnöksége is Kolozsvárról és még sok közelebbi és távolabbi vidékről való lelkész. Az iparoscéhek a fogadtatásra régi zászlóik alatt vonultak ki. Vajda Ferencz ref. esperes és Negrutiu F. Emil polgármester szíves üdvözlésére Kecskeméthy István dr. az egyet elnöke válaszolt. A megértés szükségességét hangoztatva, megállapította, hogy a magyarság számolt az új viszonyokkal és azok között óhajtja megtalálni elhelyezkedése lehetőségeit. Szükséges azonban, hogy amikor a magyarság és különösen a református vallásu magyarság akar így elhelyezkedni az új viszonyok között, ugyanakkor vallási, kulturális és nyelvi kincsének megőrzése és tovább fejlesztése nem csak, hogy ne akadályoztassék meg, hanem azoknak tovább fejlesztésében segítséget is nyerjen az állam részéről.

A bevonulás folyamán a lakosság nagy érdeklődéssel és rokonszenvezve üdvözölte a város vendégeit. Kedden délután a közgyűlés tárgyait készítették elő választmányi gyűlésben, majd ismerkedési estély volt.

A szerdán d. e. 10 órakor tartott istentisztelet alkalmával a közönség a templomot teljesen megtöltötte. Sorában ott volt Neamtu vármegyei prefectus, Szabó Gábor alispán, Negrutiu polgármester és a más hivatalok vezetőiből, személyzetből is igen sokan.

Kecskeméthy István beszédének alapigéjét Pál apostolnak Timotheushoz írt következő szavaiból vette. „Prédikáljátok az igét.” A nagy koncepcióju, rendkívül tartalmas beszéd az ember-szeretet, megértő bölcsesség hitvallása volt. A háboru után maradt romokból felépítendő új világ legfontosabb pillérének, összetartójának az Isten beszédének megértését: a szeretetet jelöli meg. Európa összeomlott kulturája csak ezen épülhet újra. Ezért kell prédikálni az igét, s ezért kell, hogy minden prédikációt, minden cselekedetet ez a magas szellem hasson át. A költői szárnyalásu ima és a megragadó lendületű szép beszéd között Schubert: Isten dicsérete című énekét a Révay György vezetése alatti énekkar kiváló precizitással, hatással adta elő.

Az istentiszteletet a templomban értekezlet követte, melynek megnyitójában Kecskeméthy elnök az egyesület szükségességét hangoztatta. Nem ellenzékieskedni, de komolyan dolgozni akarnak. Ehhez kölcsönös jóakarattal, megértéssel kell és

a nép valódi érdekeinek felismerése.

Neamtu prefectus a kormány jóakarattól biztosította az egyesületet. Az elnök köszönő válaszában kijelentette, hogy a magyarságnak nem természete a túlzó lojalitás, de az átalakulás társadalmi feladataival számolt s kulturális fejlődés útján akarja magát a veszteségektől kárpótolni. A kongresszus Nagy Károly és Sulyok István püspököket táviratilag üdvözölte, s a király iránti hódolatát is táviratilag fejezte ki, a kormánytól pedig jóakarattal, egyházaink, iskoláink támogatását kérte.

Legmegkapóbb mozzanata volt azonban a gyűlésnek az egyes felekezetek papjainak azon való részvétele s a kölcsönös megértés, jóindulat általuk való megnyilvánítása. A román. kath. egyház nevében Pál István apát és szenátor mondott közvetlen és tanulságos szép szavakat, felhíván az összes felekezeteket, hogy egymással gyakrabban is érintkezve, Krisztus szellemének igazi megértésével, együtt működjenek.

Az unitárius egyház üdvözlését Pál Ferencz esperes, az evangélikusokét Adriányi Géza lelkész hasonlóan szép szavakban tolmácsolta. Gönczi Lajos főgondnok a ref. egyházokozság és megye nevében beszélt igen hatásosan, míg a gör. katolikusok meleg üdvözlését Neamtu prefectus, mint főgondnok fejezte ki. Kecskeméthy elnök mindenik üdvözlését ötletes, szíves szavakban mondott köszönetet.

Megemlékezett a közgyűlés a Petőfi-jubileumról is. Vajda Ferencz esperes idevonatkozó határozati javaslata így szól:

„Lelkészegyesületünk az isteni gondviselés iránti mélyszéles hálával emlékezik meg koszorus költőnk Petőfi Sándorról, születése száz éves évfordulója alkalmából, hálát adván a Mindenhatónak, hogy adta őt nekünk s költészetével soha ki nem alvó fényt és dicsőséget szerzett a magyar kulturának. Hódolatának jeléül: emlékének jegyzőkönyvében megörökíti; síremlékét megkoszoruzza és összes iskoláinkban Petőfi emlékkönyvek tartása s költeményeinek terjesztése végett, feliratot intéz az egyházi főhatóságokhoz. A koszoru elhelyezésére Szabolcska Mihályt, a felirat megszerkesztésére az elnökséget kéri fel.” A közgyűlés a javaslatot felállva hallgatta végig és azt nagy lelkesedéssel elfogadta.

Végül Vásárhelyi János titkár javaslatára és Tarnóczy Lajos bihari lelkész lelkes hozzászólása után kimondták, hogy a felekezeti iskolákhoz ragaszkodnak, s fennállásukat kulturánk érdekében ma különösen nélkülözhetetlennek tartják.

A közgyűlés után rendkívül népes közebéd volt. melyen Kecskeméthy elnök Nagy Károly és Sulyok István püspököket köszöntötte fel, Kovács László a vármegye prefectusát. Kivülök még igen sokan mondtak lelkes felköszöntőket, köztük Neamtu prefectus, Tótfalussy József, Kovács László, Pál István, Böloni Vilmos, Vajda Ferenc, Vásárhelyi János, Kovács László, Nagy János, Negrutiu polgármester. Utóbbi a vármegyei jégkárosult községek szomorú sorsáról is megemlékezve, rögtön a bankett alatt gyűjtőívvet bocsátottak ki, melyet

lapunk szerkesztője körözve, 865 leu gyűlt össze, mely összeget a vármegye alispánja fogja átvenni. Az adakozók neveit jövő számunkban közöljük.

A közebéd után és másnap folytatólag tárgyaló gyűlés volt, melyen több fontos egyleti és lelkészeket általában érintő ügyet tárgyaltak meg.

A lelkészi özvegyek és lelkészek nyugdíj-ügyében Márdi Szabó lelkész javaslata alapján hosszabb vita indult, melyben Tókés Ernő, Vajda Ferenc, Vásárhelyi János, Szabolcska Mihály, Hegyi Péter vettek részt. Végül a javaslatot a módosításokkal elfogadván: a további részletek kidolgozására bizottságot küldöttek ki. A lelkészi fizetés ügyében elhatározták a régi keperendszerhez visszatérést, egyébként a továbbiakkal a választmányt bízták meg. Élénkebb viták folytak még az Egyházi Figyelő szerkesztésének irányáról, s a léviták ügyéről. Több pontot napirendről levettek, vagy a választmányhoz utaltak. A választásokon az eddigi tisztviselőket újra választották.

Körirat az összes vármegyei esküre jelentkező közalkalmazotthoz.

A trianoni békeszerződés 199. § a szóról-szóra így hangzik:

„A volt magyar királyságnak oly polgári, vagy katonai nyugdíjasai, akik a jelen szerződés értelmében Magyarországtól különböző állam polgárainak ismertetnek el, vagy ily állam polgárai lettek, nyugdíjuk címén a magyar kormány ellen semmiféle igényt nem támaszhatnak.”

A rendelkezésen fölül további szabályozást a békeszerződésben nem találunk. Nem különösen a vármegyei (törvényhatósági) alkalmazottakra nézve.

A törvényhatósági esküre jelentkezők közül azok, akik teljes nyugdíj jogosultsággal bírnak, igyekezzenek kéréseiket az illetékes vármegyékhez egyenként bonyújtani és odahatni, hogy ott kérvényeik sürgősen elintéztessenek. A milleniumi évek duplán számítanak ott, ahol a belügy-miniszter annak idején jóváhagyta a határozatot. A vármegyék mai vezetőivel ezt a kérdést meg kell beszélni és a nyugdíjat — ami véleményünk szerint — a mai fizetéshez viszonyítottan kell kérni. Ezt a vitás kérdést azután felebbes útján a közigazgatási bíróság elé kell juttatni. Az érdekeltek vármegyéként igyekezzenek kérsimintát szerkeszteni és a kisebb alkalmazottakat is eljárásukban támogatni.

A regátbeli törvény által kívánt kellékeket legközelebb közöljük, de az a törekvésünk, hogy a régi magyar törvények nyerjenek alkalmazást.

Azok, akik szolgálni akarnak, igyekezzenek a vármegyékben az elhelyezés lehetőségéről tájékozódni.

Az Alkalmi Bizottság.

Július 26. A versaillesi békeszerződés szerint ez a határnap van megállapítva azok részére, kik a csatolt részekből Magyarországra kitelepülni szándékoznak. Akiknek tehát kitelepülési szándékuk van, a rövid határidőre való tekintettel, kérésüket sürgősen adják be a prefectusi hivatalhoz.

Együtt a halálba.

Páter és Pál napja délutánján Székelyudvarhelyen a Nagyküllő áldozatot követelt. Hunyadi János udvarhelyi járási utmester szolgája: Bálint Balázs székelylengyelalvi születésű, 17 éves fiú lovát usztatta a Szabó-féle malom sétány mellett a gátjánál. A ló usztatása után vígan lubickolt a vízben, amikor a víz sodra a gát felé sodorván, fulladozni kezdett. Kézsmárki József tanítóképző intézeti növendék, aki a közelben fürdött, a segítségére sietett, s amikor megragadta, hogy a biztos halálból kimentse, a fuldokló Bálint Balázs görcsösen belekapaszkodva, a víz alá vonta, s míg a Kézsmárki fiú 2 testvére is a mentést hiába kísérte meg, együtt lettek áldozatai a kavargó vizek.

Az önfeláldozó fiú halálával fizette meg bátorságát és emberszeretetét. Álljon e pár sor a szerencsétlenül járt bátor gyermek emlékének, s a mélyen sujtott szülők találgának vigaszt abban a gondolatban, hogy megdicsőül az, ki más élet megmentéséért oda adja saját életét.

A vízben eltűnt testek után sokan, kampós rudakkal szorgos keresést kezdtek, de csak pénteken estefelé sikerült őket megtalálni. Mind a kettőt Németi Albert mészáros huzta fel a gát alatti egyik forgóból, hová a víz őket besodorta.

Városi hatóságunknak sürgősen intézkednie kellene, hogy a Küllő veszélyes helyei a fürdőzéstől eltiltassanak, s ezek a helyek, lelkiismeretes megállapítás után, mint tilalmasak megjelöltessenek, hiszen az emberi élet, még ha oly kicsiny is, olyan értéktelen is, ma oly igazán becses, olyan drága. (V.)

SPORT.

A „Kereszturi Atlétikai Club“ szertornaszainak eredményes szereplése a kolozsvári versenyen.

— Saját tudósítónktól. —

Június hó 24. és 25. évi Kolozsvárt a Kolozsvári Ker. Alkalmazottak Sportegylete — egyike a legnagyobb kolozsvári sportegyleteknek — 10 éves fennállása alkalmából egy nagyobb szabású zászlószentelési és torna ünnepélyt s versenyt rendezett, melyen a kolozsvári egyleteken kívül a nagyváradi, temesvári, aradi, marosvásárhelyi, besztercei stb. sportegyletek tornászai és atlétái is részt vettek. A „Kereszturi Atlétikai Club“ is meghívást kapott e versenyre, hogy a szertornacsapatát szerepeltesse. A K. A. C. intézősége e meghívást el is fogadta, de főképp azért, hogy ez ünnepélyen látottakon tornászai okuljanak, tanuljanak, nem számítva arra, hogy a versenyen még helyezéshoz is jussanak. Annál nagyobb elismeréssel s szinte büszkeséggel számolhatunk be azonban a K. A. C. tornászai szerepléséről, mert bal szerencsésük dacára is az 5. csapatok szertorna (nyújtó, korlát, ló) versenyén 3. díjat nyerték el. A Club egy diszoklevelet s a csapat tagjai (Gyarmathy Dezső dr., Tolvaly Tibor, Simén Domokos, Kelemen Imre) 1—1 diszített bronz érmet kaptak. A csapat 5-ik tornásza: ifj. Gyarmathy Lajos Budapestről a verseny napjára nem érkezhett le Kolozsvárra s így a K. A. C. fenti 4. tornászának kellett a más csapatok 5. tornászával a küzdelmet felvenni s négyüknek a távollevő társuk helyett is pontszámokat szerezni.

Annál nagyobb lelkesedéssel is honorálta az elért eredményt is a 10—15 ezerre menő közönség, mert a székely fiaink mutatványait mindig kitörő tapsal fogadta. A verseny utáni 250 terítékű banketten — melyen más Clubok vezetőségei s előkelőségei is résztvettek — a K. A. C. tornászait és egyletét az elnök külön felköszöntötte s felkérte, hogy a felavatott zászlójának rudjára a K. A. C.-nak nevében is ezen verseny napjára emlékére egy ezüst szeptet verjenek be. A felköszöntőre a csapat vezetője, Nagy Lajos tanár válaszolt s verte be nagy óváció közepette a szeptet s megköszönte azt az ígéretet is, hogy a K. A. S. E. most első díjat nyert tornászcsapata a K. A. C.-nak a nyár folyamán rendezendő torna-ünnepélyére le fog jönni. Végül meg kell emlékeznünk a K. A. C. fáradhatatlan és agilis elnökéről Elekes Domokos dr. ügyvédéről, aki — a

tőle már megszokott — buzgó tevékenységével lehetővé tette, hogy a K. A. C. tornászai a költséges utat megtehessek s így a versenyen részt vehessenek.

Football-mérkőzés. A Kereszturi Atlétikai Club és a Hargita ifjúsági csapatai f. évi június hó 29. napján Kereszturon barátságos mérkőzés keretei közt mutatkoztak be, amely 2:2 arányban végződött. A mérkőzésnek — amely az első félidőben lánghán folyt — csak a második félidőben volt változatossága, mikor mindkét fél egyenlően támadott. Az első félidőben a Hargita volt fölényben. A mérkőzés a szó teljes értelmében barátságos volt. A bírói szerepet Ajvász Kálmán töltötte be. Ítélezéseivel az udvarhelyiek nem mindig voltak megelégedve, különösen a játék második részében, mikor mindkét fél ellen 11-est ítélt, melyet azonban csak a K. A. C. tudott góllá érvényesíteni. A mérkőzést Udvarhelyt meg fogják ismételni.

A Hargita vezetősége és játékosai szorgalmasan dolgoznak és trainiroznak, hogy a járványtilalom felszabadulása után minél szebb mérkőzésekben, sportkirándulásokban és mulatságokban legyen része közönségünknek.

Örömmel értesülünk, hogy városunk egyik kiváló sportférja, a Hargita T. E. alelnöke Z. Sebess József Marosvásárhelyen a Birák Bizottsága előtt a football bírói vizsgát sikeresen letette.

HIREK.

Július 1.

Kinevezés. Gróf Majláth G. Károly erdélyi püspök, Csillag László káplánt Gyergyóalfaluból székelyudvarhelyi káplánná nevezte ki. A tekintélyes egyházmegye a rokonszenves fiatal papban igen jó munkaerőre talált egyházi, mint társadalmi téren.

Házasság. Gagy Pálffy Eszti és sepsiszentkirályi Szent-Királyi Gusztáv Barnabás június hó 29-én Gagyban házasságot kötöttek.

A ref. kollegium előjárósága a lelkesi gyűléssel kapcsolatban június hó 29-én a folytatólagos ülés előtt fontos értekezletet tartott a csaknem teljes számú kongresszusi tagok jelenlétében. A székelyudvarhelyi ref. kollegium válságos pénzügyi helyzetét Szabó András igazgató ismertette, kifejtve, hogy államsegély nélkül az intézetet fenntartani tovább lehetetlen; államsegélyre azonban kilátás nincsen, ám ha lenne is, az iskola nem vehetné igénybe, mert akkor elvesztené önállóságát, függetlenségét: így azt az utat-módot kell választani, amely eredménnyel és megnyugtatóan célhoz is vezet. Ezért az iskolában végzett volt tanítványok megkeresésével megszervezik a *Kollegium Pártfogó Egyesületet* egyelőre 5 évre; s ha ezen tárgy felkérésre az életben levő tanítványok közül 1000 ember fizeti az évi 200 leu koll. fenntartási patronázs-díjat, az iskola-ügye a megélhetés stádiumába jut.

A jelen voltak az ismertett és még kiegészítésre váró akció, a vezetők névsorát az előterjesztett patronázsalakítás iránti javaslatlaltal együtt elfogadták és az akció további véghezvitelével az itt szerepelt elnökséget bízták meg. Gyárfás Pál dr. koll. főgondnok a maga részéről, évi 5000 leu, elhunyt testvére, Gyárfás Aladár emlékének áldozva, az ő részéről szintén 5000 leuval lépett az egyesületbe. Nagy Béla dr. részéről évi 500 leu évi tagsági díjat jelentettek be. Még a kongresszus ülése előtt beléptek a Pártfogó Egyesületbe: Vánky Kálmán dr. évi 6000 L., Szöllősi Ödön dr. 4000 L., Imreh Domokos dr. 2000 L., Hinléder F. Ákos dr. és felesége Sebesi Aranka 1200 L., Kertész Lajos szaldobosi, Szabados József dályai lelkészek 1000—1000 L., Gönczi Gábor dr. 600 L., Pótsa János czéfalvi, Péter Géza kányádi, Dónáth László nyárádszeredai, Biró Lajos magyarlaposi lelkészek 500—500 L., Kádár Dénes nagygalambfalvi, Kiss István kesecsi lelkészek 300—300 L., Révay György 300 L., Rácz Gábor bikafalvi lelkész 250 L., Laár Ferencz parajdi, Tótfalussy József marosvásárhelyi, Szabó Gyula csomakőrösi lelkészek 200—200 L., Sebesi Ákos dr. 200 L. megajánlásával, Sebesi Ákos dr. 500 L. adományával. A felhívások az intézet volt tanítványaihoz, az iskola ügye iránt, melegen érdeklődő egyénekhez és intézményekhez rövid idő alatt szétkúrdetnek, hogy a fenti ügynek támogatásában minden érdeklődő részt vehessen.

A Székely Dalegyet vegyes karának f. hó 8 ikára tervezett műsoros estélya — a fellépett járvány miatt — bizonytalan időre elhalasztott.

Egyháztanácsi gyűlés. A helybeli róm. kath. egyháztanács június 29. évi délelőtt Pál István apát plebános elnöke mellett gyűlést tartott. Elnök bejelenté, hogy az egyházközség elemi iskolájában az évfárá vizsgálatok nagy közönség jelenlétében a legszebb eredménnyel folytak le. A gyűlés az elnök jelentését örömmel vette tudomásul és egyhangú lelkesedéssel elhatározta, hogy ragaszkodik iskolájának fenntartásához és egyben kéri a kormányt az államsegély kiutalására. Elnök bejelenté, hogy július 30. án Segesváron iskolaügyi kongresszust tartanak, melyre az egyházközségnek is képviselőket kell küldenie. Képviselőül kiküldik az egyháztanács összes tagjait. Majd az elemi iskolák költségvetését tárgyalták, mely után a gyűlés véget ért.

Köszönet. A Református Lelkészegyesület elnöksége ez uton mond hálás köszönetet a város közönségének azért a lelkes fogadtatásért, melyben gyűlésezése alkalmával részesítette és azon egyes házigazdáknak, kik az egyet tagjait szálláson elfogadták és igazi magyar vendégszeretettel megvendégelték. A legkedvesebb emléket víve el magukkal Isten áldását kéri az egész városra.

Éljen a székely nép, éljenek az ő igaz vezetői! Lapunk zártakor vesszük az örömhírt, hogy megyénk községeiben hatalmas erővel folyik az egyházi iskolák fenntartására irányuló mozgalom. 3—4000 lakosú községek is egyhangulag mondják ki közgyűléseiken, hogy hitvallásos iskoláikhoz minden körülmények között ragaszkodnak és egyhangulag szavazzák meg az azok fenntartásához szükséges iskolaadót. Ez a legszebb dicséret a székelysége. Itt tettek bizonyítják, hogy nem fajult el a székely vér. S mikor e helyen büszkeséggel gondolunk székely népünkre, lehetetlen, hogy hálánkat és nagybecsülésünket ne nyilvánítsuk a községek azon papjai és szellemi vezetői iránt, akik érezve az óriási történelmi felelősséget, mely vállalkra nehezedik, munkában és anyagiakban ezeket áldozva, lelkesedéssel vezetik népüket az iskolai akcióban. Éljen a nép! Éljenek a vezérek!

A munkások rokkant nyugdíj egyesületének odorheii 138-ik fiókpenztára f. hó 2-án, vasárnap, délután 3 órakor a városbáza helyiségében megtartandó közgyűlésre az elnökség az egyesület tagjait tisztelettel meghívja. Tárgysorozat: 1. A választmány jelentése a penztár állapotáról. 2. Határozathozatal a küldöttek gyűlésének Kolozsváron vagy Szabonben leendő megtartása felett. Egy kiküldött választása. 3. A budapesti rokonegyesület átíratának ismertetése és e feletti határozat. 4. Indítványok. A tagok nagyszámában való megjelenését kéri az elnökség.

Templomi előadás is volt, magas nivóju, érdekes műsorral, szorongásig összezsufolt közönség előtt a ref. lelkesi kongresszus alkalmával, június 28. ikán délután. Szabó Ernő hegedűn, Tompa Lászlóné zongorán Beethoven egyik szonátájából adták elő a preston, basszovágó, megértő előadásban. Szabolcska Mihály, a nagynevű költőpap szünni nem akaró tetszés közt olvasott fel szebbnél szebb költeményeket. Kecskeméthy István rendkívül ötletesen, de egyuttal magvasan, a felekezeti iskolák kérdéséről adott elő nagy hatással. A Peltzer-Filó-Voszka-Szabó féle vonósnégyes a megszokott precizitással, finoman adott elő két klasszikus zeneszámot. Farkas Károly Kádár Géza lelkész kísérete mellett hatásos énekel.

A postadijszabás megváltoztatása. A postadijakat 1922 július 1-től kezdődőleg a következőképpen módosították:

Egyszerű levél helyben vagy vidéken 20 grammig 1 leu, nyílt levelezőlap marad 50 bani, nyomtatványok 50 grammonként 50 bani helyett 25 bani, irodalmi és tankönyvek, tárgymutatók, kiadók és könyvkereskedők nyomtatványai 2 kg. súlyig 50 gr onként 50 bani helyett 5 bani. Az ajánlott küldeményeket 10.000 leus utánvétellel lehet megterhelni, az ajánlási díjon kívül még a következő díjak fizetése mellett: 500 leus utánvétig 3 leu helyett 50 bani, 1000 leuig 3 leu helyett 1 leu és ezen felül minden 1000 leu után még 3 leu fizetendő. Romániában kiadott irodalmi és tankönyveket, továbbá iskolai eszközöket tartalmazó csomagok szállítási díját a súly és érték szerint való díj 50 százalékaival szállítják le. Olyan csomagoknál, amelyekben 10.000 leuig terjedő utánvétellel terhelt könyvek vannak, a súly és érték szerint való bérmeatesítési díjon kívül 500 leuig terjedő utánvétellel után 50 bani szedendő be, 3 leu helyett, 1000 leuig 1 leu, 3 leu helyett és minden további 1000 leuért 3 leu.

Házasság. Leszik Ferenc és Benczedy Berta június hó 28-án, Budapesten az eskütéri plébániatemplomban házasságot kötöttek.

Majláth püspök megleghangu leiratban mondott köszönetet Bálint Györgynek a róm. kath. polgári leányiskola céljaira felajánlott tekintélyes adományáért.

A K. A. O. kolozsvári szerepléséhez szükséges összeg előteremtéséhez Zimmermann Károly, Ferentz Gábor dr., Gombos János dr., Gergely Géza dr., Gyárfás Pál dr., Elekes Dénes dr., Ugron Zoltán, Udvarhelymegyei takarékpénztár, Székelykereszturi tak. pénztár 100—100 leu, Szőke Gábor 60 leu, Kovács Géza dr., Lengyel Árpád dr., Karoliny Mihály, Viola Sándor dr., Stupáriu Kálmán, Hirsch Lajos, Casinó, Jaegergyógyásztár, Lengyel-gyógyásztár, Wiassak Henrik, Gáber Márton, Nagy Béla dr., Karas János, Agrár-fiók 50—50 leu, Szilassy Jenő, Fodor Boldizsár dr., Póstoiu Péter, Rózsa Albert 40—40 leu, Sebessy Andor, Farkas Hermann 30—30 leu, Jakab Antal, Orbán Károly 20—20 leu s magukat megnevezni nem akaró urak 100 + 20 leu adományukkal járultak hozzá. Fogadják szíves adományaikért az Egylet hálás köszönetét, mert adományaik nélkül bizony ambiciózus tornászaink szereplése elmaradt volna. Székelykeresztur 1922 évi június hó 27. A „Kereszturi Atletikai Club” elnöksége.

Felekezeti tanítók figyelmébe! A vármegyei kir. tanfelügyelőségtől kaptuk az alábbi közleményt: Minthogy a kisebbségekhez tartozó hitfelekezeti elemi iskolai tanítók, tanítónők, óvónők nem tudják tanítani eredményesen és hatásosul a román nyelvet és irodalmat, hazai földrajzot, történelmet és alkotmányt, mert nem ismerik még ezen tárgyak anyagát kellő mértékben, a közokt. ministerium elűji államtitkársága a f. é. február hó 25 én 34000—922. sz. a. n. kelt rendeletével a 1868. évi XXXVIII. t. c. 11. §-a és az 1879. évi XVIII. t. c. alapján elrendelte, hogy Odorheiu vármegye területén levő összes felekezeti tanítók oklevél-érvényesítő (kiegészítő) vizsgát tegyenek, az 1922 évi szept. hó folyamán Odorheiu városban megjelölt vizsgáztató bizottság előtt. Ezen bizottság előtt csak azok vizsgázzhatnak, kik oklevelüket 1919 június hó végéig szerezték. A vizsgadíj személyenként 50 leu, mely a vizsga napján előre lefizetendő. A vizsga tárgyai: román nyelv (nyelvtan) és irodalom, hazai földrajz, történelem és alkotmánytan. A vizsga bizottság elnöke dr. Szóts Géza áll. főgimn. igazgató Gheorgheni (Gyergyószentmiklós). Ezen oklevél-érvényesítő (kiegészítő) vizsgálat kötelező mindazon felekezeti, állami, községi és magániskolai tanítókra nézve, kik ezen vizsgálatot nem tették le. Végső határidőül 1922 szeptember hó 30 a tüzetett ki a miniszterium részéről. Ezen időpont után tanítói állást csak érvényesített és honosított vagy Romániában szerzett tanítói oklevéllel bíró tanító foglalhat el. Vizsgára jelentkezhetnek állás nélküli tanítók is oklevelük érvényesítése céljából. A vizsgára való jelentkezés f. év augusztus 15-ig az odorheiu kir. tanfelügyelőségnek megteendő. Azon tanítók, kik oklevelüket 1918 évi dec. 1 je után külföldön szerezték, fenti vizsgára nem állhatnak, hanem valamely állami tanítóképzőben pótképesítőt kell tenniük (nostrifikálás). Ennek módzatai külön hirdményben lesznek közölve.

A székelykereszturi Jótékonycélu Társaság jun. 18-án tartott táncmultságán felülfizettek: Fried Mór 20 Lei, Haleksy József 5, Szemerjay Károly 2, Bihari Mór 25, Borbáth Zoltán 20, Szabó József 2, Radó József 2, Hajdu Ferenc 2, Csifó Béla 2, Bálint Dániel 100, Gábor Márton 100, Orbán Balázs 2, Walter Ferenc 300, ifj. Szabó László, Nagy Domokos, Marosy Gyula, Adleff Richárdné, Nagy Sándorné 2—2, Ajvász Béla 12, Nagy László 7, Csiky Károlyné 1, Szatmáry Dénesné 1, Szőke Gábor 20, Suboni Athanáz 4, Bergleiter Ottó 12, Wild Károly 7, Stupáriu Kálmán 200, Gergely Géza dr. 200, Sebessy Ferenc 44, Özv. Elekes Sándorné 16, Mészáros József 8, Szabó Endréné 16, Péterfy Miklós 20, Szabó László idős 2, Balázs Dénes 12, Szánthó János 20, N. N. 12, Zirnei Livius 2 Leu. Nevezetteknek az elnökség ezután is köszönetét nyilváníja.

Farkas-vadászat. A múlt vasárnapon Etéden Deák Elek egy hatalmas farkast lőtt, melyet a gyermekek sokaságától kísérvé hordoztak körül a falu utcáin. Etéd határában gyakran megfordulnak a farkasok fényes nappal a kapások között, a csorda között gyakran csinálnak károkat. Ideje volna már néhány fegyverengedély kiadása, mert a télen a dúvadak elszaporodása miatt nagyobb károk és szerencsétlenségek fordulhatnak elő.

A helybeli róm. kath. finevelő-intézethez, egy a főzésben s egyéb gazdasági teendőkben jártas szakácsnő és egy férfi, esetleg magános nő takarításra kerestetik. Személyesen jelentkezni lehet a róm. kath. finevelő intézet igazgatóságánál (Deák-tér 4. sz.)

Tanfolyam. Julius hó 1 től aug. 10-ig terjedő hat heti időre a kultuszminister a csatolt területeken magyar nyelvű iskoláknál működő tanítók számára a román nyelv és irodalom, földrajz, történelem és alkotmánytan tárgyköréből tanfolyamot rendeztet és utasította a tanfelügyelőket, hogy Udvarhelymegyéből 70 tanítót Craiova, Csikvm. 50 Jasi, Háromszékvm. 50 Jasi, Biharm. 50 Bárlad, Szilágyvm. 50 Galac, Marostordam. 70 Cămpulung, Kolozsm. 30 Craiova, Temes—Torontálvm. 30 Cămpulung, Szatmárm. 50 Ploiest, Szolnokdobokam. 25 Bukarest és Tordaaranyosmegyéből 25 tanítót Bukarest tanítóképzőiben rendezendő tanfolyamokra jelöljenek ki és utasítsák az azokon való megjelenésre. A behívottak a tanfolyamra vigyenek ágyeműt és toilett-cikkeket. Utazás és a tanfolyamon való ellátás államköltségen történik.

A kolozsvári gazdasági akadémia 711—1922. számú igazgatósági hirdményében f. évi október hó 16-ig 30 (harminc) ösztöndíjas helyre pályázatot hirdet. A felvételi vizsgához a következő tananyag tudása szükséges: természetrajz, számtan és kémia-fizika, a gimnáziumban előadott tanterv szerint. A beiratkozási kérvények október 15-én estig adhatók be. A kérvények okmánybéllyel látandók el és az igazgatósághoz címzendők. Csatolandók: a) születési bizonyítvány, b) gimnáziumi végbizonyítvány vagy a szabályrendelet második cikke szerint egyenrangú bizonyítvány, c) a helyhatóság által igazolt szegénységi bizonyítvány, d) honossági (román állampolgársági) bizonyítvány, a melyben világosan föl legyen tüntetve, hogy a tanuló igényt tart egy ösztöndíjas helyre. A földmívelési akadémia célja: különböző földmívelési szakmákban buvárodókat, földmívelésiskolai tanárokat, magasabb képzettségű földmívelési tisztviselőket, földkihasználásnál irányító vezetőket nevelni. Az akadémiai tanfolyam 4 (négy) évből áll, 3 (három) év elméleti és 1 (egy) év gyakorlati. A tanítványok az intézet konviktusában kaphatnak elhelyezést, a rendelkezésre álló helyek keretén belül. Ellátás teljes összege havi 360 L. körül. Bélyeggel ellátott kérések, honossági bizonyítvány román nyelven és a többi okmányok hiteles román fordításban adhatók be. A végzett földmívelési akadémiai növendékek földmívelési mérnöki címet nyernek. A vonatkozó szabályrendeletet a Monitorul Oficial 1921. évi szeptember 15-ki 132. számában lehet megtalálni.

X Elveszett tárgy. Június hó 21—24-ig elveszett egy fél fülbevaló, gyémánt kövel platina kör-foglalattal és egy keleti gyönggyel a Szilágyi-cukrázdától egészen a róm. kath. temetőig. A becsületes megtaláló illő jutalomban részesül a kiadóhivatalban.

KÖZGAZDASÁG.

Adtál uram! Himes mezbe öltöztetted a mezőket, ringó buzakalász-tengerek, gyümöccsel dusan rakott fák hirdetik dicsőségüket. Adtál, hogy aztán el is vedd a bűnös embertől, adtál, hogy a pusztulással mutasd meg hatalmat és mindenhatóságodat. Folyó vizek szennyes áradata, sötét, koválygó felhőkből alázuhanó jégtömeg borítja piszkos áradatba a rétek ezer színű virágát s zuzza szét a reményfakasztó terményeket. A fák szokatlan betegség támadja meg, megsemmisülni készül minden.

Községeink határait egymásután teszi tönkre az itéletidő, a partiumnak nevezett rész Bordos, Csöb, Magyarzsákok, Székelyvécske, Székelyszállás, Szentdemeter, Rava községek népe koldusbotra jutott. Máréfalva, Küküllőkeményfalva népe tördeli kezét, hogy kenyere, a jövőbe vetett reménye semmivé lett. Kisebb-nagyobb jégverést más helyekről is jelentenek.

Az esős időjárást, áldást ontó nagy meleg váltotta föl, a mezőn szorgoskodó emberek tekiatete félve kutat az égen, minden tompa mennydörgés, sötétlő felhőfoszlány, az ég aljának megvillanása megszorogtatja lelkét, hogy mikor kell megadnia az égnek azt a nagy adót, ami után csak szegénység, nyomor következik s amiben nincs haszna senkinek.

Községeink mezőgazdái közt általános a panasza, hogy az ég csapásai mellett a nagy mérvben elszaporodott dúvadak is jelentékeny károkat

okoznak. A farkasok sok helyen látogatják meg a juhnyájukat, a medvék a havasokon szarvasmarhaállományunkban tesznek kárt, a vadászok erdei és erdőmelletti kaszálóinkban tesznek jelentékenyebb károkat. Mi lesz később, majd őszel, amikor a törökbuza, burgonya érése elkövetkezik? Felhívjuk megyei hatóságaink figyelmét e körülményre s kérjük, vagy adjanak, illetve adassanak minél több fegyvert a községeknek ki a vadak pusztítása céljából, vagy ami ennél sokkal többet ér, rendeztesse a vadak kiirtása céljából hajtó vadászokat.

A hivatalos lap június 15-iki száma közli a minisztertanács legújabb határozatát:

Tekintetbe véve, hogy az állatállomány megnövekedése a háboru előtti létszám elérése felé közeledik — ami azt bizonyítja, hogy a mezei gazdálkodás újjászerveződött és a gazdasági élet ez irányban kielégítően fejlődik — elhatároztatik:

A minisztertanácsnak 3741. számú, a hivatalos lap múlt évi 160. számában közölt rendelkezései 1922. évi június hó 15-ével hatályon kívül helyeztetnek.

Megengedtetik a hatósági vágóhidakon mindenféle állatkategóriának a vágása közlelmezés céljaira, kivéve azokat a szarvasmarhákat, amelyek állattenyésztési szempontból értéket képviselnek. Az utóbbi állatokra nézve az állatorvosok azonnal értesítik a községi előljáróságot, amelyik intézkedik, hogy azok tenyésztőknek adassanak el, az összes költségek a mészáros terhelik, aki ilyen állatokat vágás céljából előállított.

Az intézkedés nagy fontossága, — amíg az állatok levágásának tilalma sok visszaélésre adott alkalmat, addig a gazdát is érzékenyen sújtotta, mert állatát, bár tenyésztés szempontjából nem volt figyelembe vehető, nem értékesíthette. Most állatorvosainkon a sor, hogy a törvény intézkedéseinek teljes mérvben érvényt szerezzenek.

Az állatárak emelkedő tendenciát mutatnak; de nem oly mértékben, mint a többi közszükségleti cikkek ára, kívánatos volna, ha már mindenben lefelé szállva, a normális mértéket megközelítenék.

A múlt keddi piacon csekély felhozatal mellett a buza 65—68, törökbuza 48—50, árpa 50—52, zab 27—30 leuban kelt el vékáunként.

V—5.

Kiadó: a Könyvnyomda R.-t. Odorheiu (Székelyudvarhely)

Nyilttér.

E rovat közleményeiért a szerkesztő nem vállal felelősséget.

Helyreigazítás.

A Székely Közélet f. évi június 18-ikán megjelent számának „Nyilttér” rovatában közöltetett bucsuankérő nyilatkozat tévedésből lett Asztalos Dánielné aláírással ellátva, minthogy az egyik nyilatkozó Asztalos Dénesné.

II.

Tekintetes Szerkesztőség!

Az „Ellenzék” 1922. június 25-iki számában „Óriási drágulása várható a cukor árának” címmel a cukorárak alakulásával foglalkozván, személyemet úgy állítja be, mint aki holmi kartellkényszergetések útján a székelyudvarhelyi piaci árak emelkedésének előidőzője lennék. Kérem a tekintetes Szerkesztőséget, hogy a személyemet ért támadásra az alábbi helyreigazításnak b. lapjában teret adni sziveskedjenek:

A cukorárak a f. év tavaszán estek. Én voltam az, aki a székelyudvarhelyi piacon az árleszállítást inauguráltam. A cukorárak júni. 16-án 22.50, illetve 24.50 lei-ről 2 lei 50 banival 25, illetve 27 leire emeltettek. Mart a gyári árak ugyanennyivel mentek fel. Én voltam az, aki a gyári árszabásához a helyi piacot most is természetesen irányítottam: az árszabás körzése és nem kartellbe kényszerítés útján. Nem 4—5 lei, hanem 2.50 lei áremelkedéssel. Nem több, mint Kolozsvár tette, melyhez mégis csak közelebb van Cseh Szlovákia, következésképpen kevesebb fuvarbérrel kalkulálhat, mint Székelyudvarhely.

Amilyen plauzibilisek tehát a cikkeknek a belföldi termelés és fogyasztás viszonylatára, a valutáris eltulodásokra és szállítási költségekre vonatkozó okadatolásai, épp oly ostobául rosszindulatúak és hamisak a cikk rám vonatkozó részének helyi sugalmazású kirohanásai.

A munkát „Konjunktura kihalásnak” rendszerint azok mondják; a milliommosságot dehonosztáló gesztussal azok vágják mások szemébe, akik utcán lógásból és szószátyárkodásból reméltek ugyan, de kitartó munkával nem vágytak milliommossá lenni. Mint amilyen bizonynyal az „Ellenzék” tudósítójának félrevezetője is.

Hámn József kereskedő.

Járványok ellen igen előnyös védekezés a Szejke-kéngőzfürdő használata.

Kérjen mindenki

?

HARGITALIGETI üdítő
ásvány-
gyógyvizet

mely a legjobb és a legolcsóbb.

Kapható minden fűszerkereskedésben.

Siessen, ha jól akar étkezni,

a régi jó hírnévű **BIRÓNÉ-féle** étkezőbe, Printul Mircea (Petőfi-u.) 4. szám alá, hol szolid kiszolgálás és mérsékelt árak mellett elsőrendű házi kosztot kap. Havi előfizetők még elfogadtatnak addig, míg az üzlethelyiség férőhelyei engedik. Barátságos ebédek és vacsorák felvállaltatnak.

Tisztelettel: az új bérlő.

Eladó ház. Csere-utca 7d szám alatti ház eladó.

Forgalmas községben jó karban levő üzemképes két járatú **20 HP. benzinmotoros malom** teljes felszereléssel, lakóház, udvar és kerttel. szabad kézből azonnal eladó és átvehető; bővebb felvilágosítást ad szíveségből: **Gábor Márton** Cristurul Secuieșc. (Székelykeresztúr).

Eladó ház. Temető-utca 3. sz. alatti épületes bel-

sőség (2 szoba, konyha, pince, kert)

eladó. — Értekezni lehet: **dr. Nagy**

Lajos és dr. Szabó Gábor ügyvédek

irodájában.

Mielőtt posztót, kamarn-szövetet vásárolna, tekintse meg a segesvári Zimmermann-Testvérek posztógyárosok lerakatát

Barcsay Károly

női- és férfidivat üzletében, hol minden szövet a gyári árban kapható.

Temetkezési intézetemben

érez, tölgy- és fenyőfa-koporsók nagy választékban. Halottszállításokat, temetéseket helyben és vidéken elismert jutányos és szolid árakon eszközölök.

FIGYELEM!

FIGYELEM!

Nagy áruküldemény érkezett Bécsből
HIRSCH RUDOLF divatáru-üzletébe:

Férfi tiszta gyapju ruhaszövetek Mtr. Lei 100, 140, 190, 220 és feljebb

Férfi divatszínű ruhavásznak, 130 cm. széles Mtr. Lei 80, 90, 140.

Valódi békebelli mosó kretonok Mtr. Lei 32, 36.

Mosó delének, tiroli csikos és különböző divatsz. Mtr. Lei 32, 36, 44, 48, 52

Sima és csikos szintartó ingzefírek Mtr. Lei 34 36 48.

Fehér női ruhavászon 80 cm. Mtr. Lei 55.

Nagyválaszték: batlisztokban, grenadinokban, chiffonokban, gyapju női szövetekben, kalapokban, harisnyákban, nyakkendőkben.